آلودگي و روشهاي جلوگيري از آن
(مطالعه موردي مجتمع پرورش ماهي رودخانه بادين آباد)

عيسي جهانگير[۱]، رضا دادمهر[۲]، مهسا واعظ تهراني[۳]،
سميرا مهمان‌روش[٤] و نرمك رحماني[٥]

۱ و ۲- استاد يار گروه مهندسي آب، دانشگاه ارومیه
۳- دانشجوي رشته كارشناسي ارشد آبياري و تأسيسات، گروه مهندسي آب دانشگاه ارومیه
Mahsa_Vaez Tehrani@Yahoo.com.au
٤- دانشجوي دوره كارشناسي مهندسي آب، دانشگاه ارومیه، S _ Mehmanravesh @ Yahoo.com
٥- دانشجوي دوره كارشناسي مهندسي آب، دانشگاه ارومیه، Narmak _ R @ Yahoo.com

چكيده

آلودگي آب يكي از مسائل و مشكلاتي است كه امروزه بيشتر مورد توجه قرار مي‌گيرد. با توجه به اينكه رودخانه‌ها منابع حياتي آب شيرين جهت استفاده در امور كشاورزي، شرب و صنعت به شمار مي‌روند، هر گونه معضل آلودگي در رودخانه‌ها قابل تعمق و بررسي است. يكي از منابع آلودگي در رودخانه‌ها، تخليه پساب حاصل از مزارع پرورش ماهي است كه سبب كاهش كيفيت آب رودخانه‌ها جهت استفاده در مزارع كشاورزي، مشكلات تصفيه آب شرب و غيره گرديده است. در اين تحقيق پس از بررسي علل مختلف آلودگي در رودخانه‌ها به آلودگي ناشي از آب رودخانه بادين آباد در نزديكي پيرانشهر واقع در حوزه آبريز زاب اشاره مي‌شود كه در نتيجه تخليه پساب حاصل از مجتمع ٤٠٠ تني پرورش ماهيان سردآبي حاصل شده است. در فصول گرم سال با افزايش دماي هوا كه مصادف با فصل زراعي است، فعاليت ماهي افزايش يافته و بيشترين آلودگي را خواهد داشت، بنابراين سعي شده است كه با انتخاب مناسب موقعيت مجتمع، كل پساب خروجي به اراضي دشت پيرانشهر در طرفين رودخانه بادين آباد هدايت شده و مابقي نيز به صورت پمپاژ آبياري خواهد شد در نتيجه تخليه به رودخانه در اين فصل صورت نمي‌گيرد. در فصل غيرزراعي نيز با كاهش فعاليت ماهي‌ها با قراردادن حوضچه رسوب‌گير در كنار مزارع، فضولات و پس‌مانده ماهي‌ها، رسوب شده و از ورود به رودخانه ممانعت مي‌شود. رسوبات جمع شده در حوضچه نيز به حوضچه كوچكتري منتقل شده و پس از خشك شدن به عنوان كود مصرف مي‌شود. اين تحقيق مي‌تواند در جلوگيري از آلودگي رودخانه‌ها ناشي از مزارع پرورش ماهي مورد استفاده قرار گيرد.